

Gyógyszerhiány, nem kívánt hatások, gyógyszerelési hibák

BJCP British Journal of Clinical Pharmacology, First published: 29 September 2022

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszerbiztonság, gyógyszerhiány, farmakovigilancia, gyógyszerelési hibák, mellékhatások, French National Pharmacovigilance Database, Franciaország

Forrás Internet-helye: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36177609/> ;
<https://bpspubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/bcp.15550?af=R>

Marie Briet (Department of Pharmacology-Toxicology and Pharmacovigilance, University Hospital of Angers; Université d'Angers) és mt. a francia farmakovigilancia-adatbank (French National Pharmacovigilance Database) alapján értékelték a gyógyszerhiánnyal összefüggő nem kívánt gyógyszerhatásokat. Összesen 462 jelentést elemeztek az 1985 és 2019 közötti időszakból.

A nem kívánt esetek száma az egész időszak során folyamatosan növekedett, a 2004 és 2019 közötti időszakban azonban a gyógyszerhiánnyal összefüggő esetek számának szignifikánsan erőteljesebb növekedése volt megfigyelhető. A vizsgálat az anatómiai, gyógyászati és kémiai osztályozási rendszer (ATC-kód) összes készítményére kiterjedt. A nem kívánt események az alábbi gyógyszercsoportoknál voltak a leggyakoribbak:

- idegrendszerre ható gyógyszerek (102 eset, 22,1%), ezek közül 49 eset (48,0%) antiepileptikum,
- szív- és érrendszerre ható gyógyszerek (76 eset, 16,4%) és
- szisztémás antiinfektív szerek (66 eset, 14,3%), ezek közül 32 eset (48,5%) immunszérum és immunglobulin.

A kilenc haláleset közül négyet gyógyszerelési hiba okozott, ami a bejelentett esetek 11%-ának felel meg. A hibák többnyire a gyógyszer alkalmazásával, főleg adagolásával függtek össze (67%). A szerzők szerint a gyógyszerelési hibák legfőbb okai: emberi tényező (88%), megváltozott kiszérelés (22%), jelölési vagy információs problémák (13,7%). A gyógyszerelési hibák az esetek többségénél (80,4%) nem kívánt gyógyszerhatást eredményeztek. A szerzők különösen drámai példaként említik a *Lomustin* citosztatikum hiányával összefüggő két halálesetet. A helyettesítő gyógyszer dobozonként 20 tablettát, amellyel szemben a hiányzó gyógyszer esetén egy doboz csak négy tablettát tartalmazott. A citosztatikumot túladagolták. Mindkét beteg belehalt. A nem szállítható gyógyszerek helyettesítése az esetek 15,9%-ánál (főleg véralvadástgátlóknál, renin–angiotenzin–aldoszteron rendszer gátlóknál, antiepileptikumoknál) a beteg állapotának rosszabbodását okozta. A farmakovigilanciára általában az under-reporting jellemző.

Marie Briet, marie.briet@chu-angers.fr